

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Imperfectus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

IMPATIENS ALIENI COELL. CAP. XXXII.

A Thæc, hominem in alieno cælo difficulter habentem intelligentes, Anguillam in hydiis duabus pingebant, capite scilicet in unam, cauda in alteram demeris. Anguilla siquidem nullam vehementem tolerat mutationem, & si æstate de lacu in piscinam transferatur, vivere nequit, etiam si frigida aqua fuerit.

FUGIENTIA SINE SPE SEQUI. CAP. XXXIII.

Hominem insuper qui fugitivam rem aliquam nulla consequendi spe festaretur, indicare si vellet, Anguillam pingebant, quam manus à cauda deprehenderet: tanta enim est lubricitate prædita, ut de prensarum manibus elabatur quam facillime, difficulterque contineri possit. Subterfugii istiusmodi similitudinem sibi desumpsit Athanasius, ubi epistola ad Aegypti Episcopos dicit: Tame si elabi millies tanquam Anguilla conentur.

SPES CERTA RE SUPER AMBIGUA. CAP. XXXIV.

Quod si certam esse spem de ambigua re quapiam ostendere voluissent, obvolutam enim ficulneo folio pinxissent: quod scabritie sua prensanti sit admiculo nequaquam irritum. Unde proverbium τῶ τερω τ' ἐγγέλου.

Id est, folio ficulneo Anguillam sub. tenes.

PER DISCORDIAS CIVIUM LOCUPLETATUS. CAP. XXXV.

Hominem vero ex civilibus seditionibus & tumultuosis discordiis crescentum, reque auctum significantes, eum in Anguillarum venatione occupatum effingebant. Aqua siquidem quietæ limpidaque, earum captura nulla propemodum: magna vero si perturbetur. Quare piscatores tempestates observant, lacuumve aut fluminum turbatione s, unde aqua limosa fiat, magnas inde capturas parvo negotio consequentes. Rem tradit Aristoteles & pleriq; alii, tum Aristophanes Equitibus, historiam luculenter admodum explicat, Allantopola dicente: Eadem quidem tu fecisti, qua venatores Anguillarum faciunt. Sed cur non Aripphanem ipsum sua lingua loquentem audiamus?

Piscatorum industriam capiendis Anguillis. Hinc illud anguillas captare, Eγγίλιος ἰσοφῶσι. Aristophanes in Equitibus.

Ὡσπερ γὰρ οἱ ἄλλοι ἐχέλειες θηρώμενοι, πέπονθαζ, Ὅταν μὲν ἡ λίμνη κατὰ σῆ, λαμβάνουσιν οὐδὲν, Ἐὰν δ' ἄνω τε καὶ κάτω τ' ὄρησιν κινῶσιν, Αἰρῶσι, καὶ σὺ λαμβάνεις, εἰ τ' ἄλλοι τὰ φέρῃς.

Fecisti ut is qui captat Anguillas facit. Quæta cum sunt stagna venatur nihil: Sed canum ubi omne illac & hac subverterit. Captura magna est. Tu quoque, ubi percur baveris Hinc civitatem & inde, plurimum capis.

Quam sententiam Cicero sibi desumpsit, oratione in Catilinam secunda: Honores quos quæta Republica desperant, turbata consequi posse arbitrantur.

DE RANA. CAP. XXXVI.

Rana vero ita in hoc album admittenda est, ut hieroglyphica tota videatur: nam antequam facta sit, in huiusmodi materiam dare incipit argumentum.

IMPERFECTUS. CAP. XXXVII.

Multa esse in humanis operibus imperfecta, indigne, ut mihi videtur, plurimi conqueruntur, Quis enim undecumque perfectum opus ullum præstare possit, si mortalium nemo omnibus absolutus numeris reperitur? Quin ipsa rerum natura multa nobis ostendit, quæ inchoata reliquerit, neque tamen ob hoc ejus quisquam indigentiam reprehendat: id quod spectare est in Rana præcipue, per cujus effigiem non immerito sacerdotes Aegyptii rei cuiuspiam imperfectionem intelligebant. Videre siquidem est plerumq; huius generis animalia in limo, ubi procreantur, altera parte Ranam, altera vero terram ipsam indistinctam, viventique portiuncula applicitam. Sæpe enim flumine, aut lacuna, lamave aliqua, vel iponte, vel derivatione aliqua decedente animal id imperfectum destituitur, quod tum primum informari cœperat & coalescere. Omnibus his fidem Nilii facit inundatio, quæ rerum istiusmodi miracula omnia profus excedit, eo quippe deturgente, Musculi & varii generis

Perfectum nihil in humano opere Plin. 9. c. 15.

Y y generis

generis animalia reperiantur, inchoato opere, quæ terraq; in parte corporis vivente, novissima effigie etiamnum terrena. In Ranis vero qualibet maturitate genitis, natura semper imperfecta quod in ipsa præcipue lingua exploratum est, quam applicitam & coherentem habent, cum tenax sit earum materia, neq; distincta satis compositione: prima vero coheret, intima absoluta à gutture: unde genitus illud ululatus intra aquas reddunt, quam *δολυρόα Φωνήν* vocant, quæ, uti Plutarchus ait, amatoria & conjugalis est.

bonum in genis ejulantem. Oculi sub-fangvini.

INVERECUNDUS. CAP. XXXVIII.

Idem ipsi Sacerdotes si hominem inverecundum notare voluissent, Ranam describebant: serena enim eam sanguinem non nisi in oculis habere: qui vero subsanguineos habent oculos, ex Aristotelis & Adamantii physiognomici sententia, inverecundi audacesque sunt: iracundiam, ubi sicci ubi humidi, ebriositatem: subrubescens si late pateant, intemperantis oris hominem, mulierosum, holidum, & aleonem indicant. In grandioribus rubor, neq; libidini, neq; gulæ modum poni illum ostendit. Quod si glauci sanguineiq; fuerint, hinc calliditatem, inde vefaniæ proximiorum audaciam coarguent. Quia vero Canes plurimum oculos sanguine suffusos habent, hinc apud Homerum Achilles caninos oculos ob impudentiam objicit Agamemnoni: de quo fatis in Cane.

Nempe xuvóπλω

CURIOSITAS. CAP. XXXIX.

Parit impudentia curiositatem: unde alterum elicitur hieroglyphicum. Nam hominem in alienis negotiis explorandis plus æquo sollicitum, quicq; dicta factaq; singulorum assidue percontetur, & impudenter arcanorum omnium spectator esse concupiscat, per Ranam idem idem significabant: oculi enim animali huic prominentes sunt & emissitii, ut facile sectandi contuendique omnia curiositatem præ se ferant. Et qui homines ejusmodi sunt oculis præditi, dolosi, stolidi, ineptiq; similes & importuni plurimum reperiuntur. Hoc tamen significatum in Rana non ab oculorum spectanturum, verum ab occultiore doctrina quadam desumptum videri potest. Tradunt enim Magi, Ranæ oculos cum Luscinia carnibus incervino loro alligatos, præstare vigilantiam, somnolentia fugata. Unde spectandi promptitudo non indecenter excogitata. Sane vulgatum id tum apud Græcos, tum apud Latinos, inesse oculis pudorem, quibus tamen nisi modus imponatur, procliviter eosdem in oppositum huic virtuti vitium prolabi. Alioqui Rana tanta prædita est verecundia, tamque pudoris ingenui studiosa, ut in propatulo numquam admisceantur: sed enim cum in aqua coire nequeant, noctu exeunt, atq; ita nocte, quam longa est, complexu mutuo coherent.

Oculi prominentes, quid denotent.

Huc spectat illud Aristoteli. 1. 2. Rhetor. 3. A. iben. 1. 13. Εισθαλπέεις οὐδὲν, in oculis pudor.

LONGO POST TEMPORE PROGREDIENS. CAP. XL.

Apud Horum legas, hominem qui diuturniori tempore pedes æger sese movere nequiverit, sit tamen aliquando ingrediendi beneficium consecutus, per Ranam posticos tantum pedes habentem significari, ea enim posteaquam nata & informata est, sine pedibus aliquamdiu vivit, adulescensq; posticos primum pedes profert.

SOPHISTA. CAP. XLI.

Est & in sacris nostrorum literis mystica de Ranis Ægyptiacis mentio perquam frequens, quæ jugiter in Ægypto pluerint. Sophistarum nugæ, & Dialecticorum garrulitatem, per eas doctores quidam intelligunt: sive ob nullius significantiæ vocem tam argutam, tamque pertinacem: sive quod in luto voluptuosa sit earum habitatio, quorum utrumq; Sophistis attribuitur. Ab excellentioribus autem Sophistam Ægyptium uno doctorum omnium consensu dicere mos est, quod ad Protea nonnulli referunt, qui se omnia in rerum miracula transformaret. Sunt qui Ranæ hieroglyphico hæreticos notent, qui, ut Eucherius ait, in cæno vilissimorum sensuum commorantes, vana tantum garrulitate oblatrare non desinunt. Aneas vir Platonius Theophrasto, Ranæ utitur exemplo, dum Cleontæ garrulitate nobilem taxat. *Necessarium, si vera sit opinio Teophr., quod anima post obitum brutis applicaretur, quorum vitam vivere visi fuerint, ut Rana & Cleo una semper futuri essent.* A vocis autem asperitate Ranæ nomen apud Græcos βατέγχω quasi βότεγχω dicas, quod apud interpretes Theophrastianos Thalyssis invenias: βότεγχω vero, si nobis dicere liceat, Asperifonum possemus interpretari. Unde de ma-